

KÍ HIỆU CÁC ĐẠI LƯỢNG KÍ THUẬT THÔNG DỤNG

Đại lượng nhiệt

TCVN
323 - 69

Khuyến khích áp dụng

Các đại lượng nhiệt thông dụng được kí hiệu theo qui định trong bảng dưới đây:

Số tr	Tên gọi đại lượng	Kí hiệu	
		chính	phụ
	Nhiệt độ	t	θ, τ
	Ghi chú cho phép kí hiệu t°		
	Nhiệt độ tuyệt đối	T	
	Ghi chú cho phép kí hiệu T°		
	Nhiệt lượng	Q	
	Nội năng	U	
	Entropi, nhiệt bùm	H	I
	Năng lượng tự do	F	
	Thể nhiệt động học của Gipxox	G	
	Nhiệt lượng riêng của sự di chuyển	I	λ, r
	Nhiệt lượng riêng của phản ứng khử đốt cháy	Q	
	Nhiệt dung	C	
	Nhiệt dung riêng	c	
	Entrópi	S	
	Entrópi riêng	s	
	Thông lượng nhiệt	Φ	
	Ghi chú: $\varphi = \frac{Q}{t}$		
	Q — nhiệt lượng		
	t — thời gian		

Số thứ tự	Tên gọi đại lượng	Kí hiệu	
		chính	phụ
15	Mật độ mặt thông lượng nhiệt, thông lượng nhiệt riêng	q	
	Ghi chú: $q = \frac{\Phi}{S}$		
	Φ — thông lượng nhiệt		
	S — bề mặt		
16	Gradien nhiệt độ	grad t	
17	Hệ số dẫn nhiệt	λ	
	Ghi chú: $\lambda = \frac{q}{\text{grad } t}$		
	q — mật độ mặt thông lượng nhiệt		
	grad t — gradien nhiệt độ		
18	Hệ số trao đổi nhiệt (hệ số tỏa nhiệt)	α	β
19	Hệ số truyền nhiệt	k	
20	Hệ số biến đổi nhiệt độ (hệ số dẫn nhiệt độ)	a	
21	Hệ số dẫn dài nhiệt độ	α	
22	Hệ số nở thể tích nhiệt độ	γ	
23	Hệ số áp suất nhiệt độ	β	
24	Hàng số kh	R	

hích

- Kí hiệu phụ nếu trong bảng chỉ được dùng để thay kí hiệu chính khi cần tránh nhầm lẫn trong trường hợp kí hiệu chính đã được dùng để biểu thị một đại lượng khác.
- Được phép dùng các chỉ số khi cần phân biệt sự khác nhau giữa một số đại lượng có cùng một kí hiệu, ví dụ để biểu thị các quá trình, vật chất, vật liệu, loại tải trọng v.v...khác nhau thuộc cùng một kí hiệu. Chỉ số được đặt ở phía dưới bên phải của kí hiệu, có thể là con số (ví dụ : nhiệt độ khi đốt nóng lần thứ t_1), có thể là chữ cái (ví dụ : hệ số dẫn nhiệt của thép — λ_T).
- Trong một số trường hợp đặc biệt mới ghi chỉ số ở phía trên về bên trái của kí hiệu. Nếu ghi ở bên trái của kí hiệu thì nên cho trong dấu ngoặc (ví dụ ${}^CQ$ hoặc $Q{}^C$).
- Trường hợp dùng nhiều chỉ số (ví dụ khi cần biểu thị nhiều đặc trưng) cho cùng một kí hiệu, cho phép viết các chỉ số đó bằng dấu phẩy khi cần thiết.